

Sygn. akt VIII C 1646/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach VIII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Kierkowska

Protokolant st. sek. sąd. Aneta Ramiączek

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2017 roku w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. P. (1)

przeciwko H. G., M. G. (1), A. S., Ł. S.

o naruszenie posiadania

I. nakazuje pozwanym H. G. i M. G. (1), aby przywrócili P. P. (1) posiadanie pasa gruntu stanowiącego część działki o numerze ewidencyjnym (...), położonej w K. przy ul. (...) o długości 50,80 m i powierzchni 30 m² w granicach zaznaczonych punktami 1-2-4-6a-6b-10-1 na szkicu sytuacyjnym biegłego geodety J. K. oraz by usunęli płot postawiony na odcinku określonym na tym szkicu przez punkty 1-6b o długości 50,80 m;

II. nakazuje pozwanym A. S. i Ł. S., aby przywrócili P. P. (1) posiadanie pasa gruntu stanowiącego część działki o numerze ewidencyjnym (...), położonej w K. przy ul. (...) o długości 4,20 m i powierzchni 1 m², w granicach zaznaczonych punktami 6a-6b-8-6a na szkicu sytuacyjnym biegłego geodety J. K. oraz by usunęli płot postawiony na odcinku określonym na tym szkicu przez punkty 6b-8 o długości 4,20 m;

III. oddala powództwo w pozostałej części;

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanych M. G. (1), H. G., A. S., Ł. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kielcach kwotę po 48,75 zł (czterdzieści osiem złotych i siedemdziesiąt pięć groszy) od każdego z nich tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych;

V. zasądza od pozwanych M. G. (1), H. G., A. S., Ł. S. na rzecz P. P. (1) kwoty po 93,25 zł (dziewięćdziesiąt trzy złote i dwadzieścia pięć groszy) od każdego z nich tytułem kosztów procesu.

SSR Agnieszka Kierkowska

Sygn. akt: VIII C 1646/15

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 17.11.2015 r. powód P. P. (1) zawarł żądanie nakazania pozwanym H. G. i M. G. (1) by przywrócili mu posiadanie pasa gruntu stanowiącego około 1/3 drogi dojazdowej do działki nr (...) położonej w K. w ten sposób by usunęli płot ustawiony 21.03.2015 r. i później, który zawęży istniejący przejazd na całej długości drogi. Domagał się również nakazania tym pozwanym by zaniechali naruszeń posiadania drogi dojazdowej o szerokości 3 m

do działki numer (...) położonej w K. oraz nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności. Na uzasadnienie tych żądań powód podał, że w 1992 roku nabył działkę numer (...) z zabudowaniami wraz z prawem przejazdu i przechodu po działce (...). Wtedy od działki pozwanych działkę (...) oddzielał płot drewniany. Powód od 1995 roku był w posiadaniu pasa gruntu o długości 44 metry i szerokości 3 metry, wytyczonego jako droga przez właścicielkę działki (...) M. K. (1) od płotu pozwanych. W dniu 21.03.2015 r. pozwani przesunęli swoje ogrodzenie w taki sposób, że zwężili tę drogę dojazdową, co ogranicza powodowi i jego rodzinie korzystanie z dojazdu do własnej posesji.

W piśmie procesowym z dnia 21.07.2016 r. powód P. P. (1) wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanych A. S. i Ł. S.. Zmodyfikował żądanie pozwu, domagając się nakazania pozwanym H. G. i M. G. (1) aby przywrócili mu posiadanie pasa gruntu o długości 50,80 m i powierzchni 30 m² stanowiącego część drogi dojazdowej do działki nr (...) położonej w K. przy ul. (...), w ten sposób by wydali powodowi pas gruntu należący do działki (...) położonej w K. przy ul. (...), w granicach zaznaczonych punktami 1-2-4-6a-6b-10-1 o powierzchni 30 m², usunęli płot postawiony w dniu 21.03.2015 r. i następnym dniach na długości określonej przez punkty 1-6b o długości 50,80 m zawężający przejazd na całej długości drogi do posesji powoda i jego rodziny i w ten sposób utrudniający dojazd, postawienie płotu w miejscu dotychczasowym tj. sprzed naruszeń na linii oznaczonej punktami 2-4-6a – zgodnie ze sporządzonym przez biegłego szkicem z oględzin. Ponadto domagał się nakazania pozwanym A. S. i Ł. S., aby przywrócili mu posiadanie pasa gruntu o długości 4,20 m i powierzchni 1 m² stanowiącego część drogi wjazdowej do działki nr (...) położonej w K. przy ul. (...), w ten sposób by wydali powodowi pas gruntu należący do działki (...) położonej w K. przy ul. (...), w granicach zaznaczonych punktami 6a-6b-8-6a o powierzchni 1 m², usunęli płot postawiony w dniu 6.11.2015 r. i następnym dniach na długości określonej przez punkty 6b-8 o długości 4,20 m zawężający przejazd od granicy działki (...) do pomieszczeń gospodarczych powoda i w ten sposób utrudniający wjazd na posesję, postawienie płotu w miejscu dotychczasowym tj. sprzed naruszeń na linii oznaczonej punktami 6a-8 – zgodnie ze sporządzonym przez biegłego szkicem z oględzin.

Pozwani H. G. i M. G. (1) w odpowiedzi na pozew z dnia 28.01.2016 r. (k.28-29) wnieśli o oddalenie powództwa, zarzucając, że służebność drogi koniecznej została ustanowiona zachodnim skrajem działek (...), ale nie na rzecz działki powoda o numerze 680, że powodowi znany był stan prawny i przebieg granic, co potwierdził w protokole przyjęcia granic z 2015 roku. Zaprzeczyli, by wyrażali zgodę na naruszenie ich praw własności oraz by naruszyli posiadanie powoda. Powód swobodnie korzysta z istniejącego dojazdu.

Pozwani A. S. i Ł. S. w odpowiedzi na pozew z dnia 30.08.2016 r. (k.138-139) wnieśli o oddalenie powództwa. Zarzucili, że powodowi nie przysługuje żadne prawo do posiadania ich nieruchomości w takim zakresie jakiego dotyczy żądanie przywrócenia posiadania. Powód nie posiadał ich nieruchomości, teren w tym rejonie był porośnięty roślinnością, a wejście do budynku gospodarczego powoda znajdowało się z innej strony, nie od strony płotu. Powód odmówił współpracy przy groźbieniu nieruchomości i jakiegokolwiek porozumienia, próbuje uzyskać dla siebie grunt, który nie jest jego własnością. Pozwani zarzucili, że żądanie powoda jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, gdyż przez nieruchomość A. S. i działkę (...) biegnie służebność przejazdu i przechodu oraz położenia przyłączy wodnych, kanalizacyjnych i gazowych do inwestycji rozpoczętej na działce (...). Jest to jedyna droga dojazdowa do ulicy (...).

Sąd ustalił, co następuje:

W 1992 roku P. P. (1) zakupił nieruchomość oznaczoną jako działka numer (...) do majątku wspólnego z żoną. Jest ona położona przy ul. (...), w drugiej linii zabudowy, nie ma bezpośredniego dostępu do drogi publicznej. P. P. (1) zakupił ją z zabudowaniami mieszkalnymi i gospodarczymi, z których korzysta do chwili obecnej. Początkowo dojeżdżał do swojej nieruchomości przez podwórkę sąsiadki M. K. (1), która jest właścicielem działek numer (...), położonych przy samej ulicy. To podwórkę sąsiaduje z posesją małżonków H. i M. G. (1), których własnością była działka (...) przed podziałem. Posesje M. K. (1) i małżonków G. rozdzielał płot drewniany, postawiony jeszcze przez teściów M. G. (1). Przy tym płocie na podwórku M. K. (1) była piwnica i P. P. (1) wjeżdżał przez bramę M. K. (1), jechał dalej wzdłuż płotu, omijając piwnicę, do swojej bramy wjazdowej. W orzeczeniu sądowym dotyczącym zniesienia współwłasności nieruchomości należących do rodziny M. K. (1) została ustanowiona służebność przejazdu pasem gruntu o szerokości

3 metrów dla nieruchomości położonych dalej od ulicy (...), za posesją P. P. (1). Po zakończeniu tego postępowania nie później niż w 1995 roku M. K. (1) wyburzyła piwnicę, pozostawiła pas o szerokości 3,20 metra od płotu sąsiadów G. i ustawiła w takiej odległości od tego płotu swoje ogrodzenie betonowe. Małżonkowie G. w późniejszym okresie wymieniali swoje ogrodzenie drewniane na betonowe, które ustawili w miejscu poprzedniego. W porozumieniu z P. P. (1) na wysokości jego komórki M. G. (1) ustawił ogrodzenie zakupione przez P. P. (1), stanowiące przedłużenie ogrodzenia posesji małżonków G.. Pozostawiony między ogrodzeniem M. K. (1) i ogrodzeniem małżonków G. pas gruntu służył P. P. (2) i jego domownikom jako droga dojazdowa do ich posesji. Korzystali z niego w sposób nieskrępowany i niezakłócony. Ani M. K. (1) ani małżonkowie G. się temu nie sprzeciwiali. M. K. (1) wysypała przy pomocy P. P. (1) ten przejazd kamieniami. Wyraziła dla P. P. (1) na piśmie zgodę na przejazd. Małżonkowie G., jak również inni sąsiedzi uważali, że dojazd przebiega po nieruchomości M. K. (1).

W 2012 roku Ł. S. ożenił się z córką M. A.. Młodzi małżonkowie planowali budowę domu na części działki numer (...). Zlecili geodecie wytyczenie budynku na gruncie i dowiedzieli się od niego, że ogrodzenie od strony działki (...) nie stoi w linii granicy ewidencyjnej. Potwierdziły to pomiary geodezyjne przeprowadzone w celu wytyczenia granic działek (...) oraz dokonania podziału. Wskazywały one na to, że granica ewidencyjna działki (...) przebiega poza ogrodzeniem, w istniejącej za nim drodze dojazdowej. To oznaczało, że P. P. (1) korzysta z dojazdu częściowo znajdującego się nie w granicach nieruchomości M. K. (1), lecz w granicach nieruchomości małżonków H. i M. G. (1). O wynikach tych pomiarów M. G. (2) informował P. P. (1) i M. K. (1). Nie udało im się dojść do porozumienia co do korzystania z istniejącego dojazdu między ogrodzeniami przez P. P. (1) ani co do wykupienia spornego pasa gruntu. M. G. (1) uprzedzał P. P. (1) ustnie i pisemnie, że przestawi ogrodzenie w miejsce wskazane mu przez geodetę. P. P. (1) sprzeciwiał się temu, wzywał nawet policję.

W marcu 2015 roku M. G. (1) rozpoczął razem z zięciem Ł. S. przestawianie swojego ogrodzenia w miejsce wskazane przez geodetę jako granica jego nieruchomości. W październiku 2015 roku część swojej nieruchomości oznaczoną jako działka (...) małżonkowie G. przekazali córce A. i jej mężowi Ł. S.. Ogrodzenie działki (...), należącej do M. i H. G., zostało przesunięte o pas o powierzchni 30 m², wyznaczony na szkicu z oględzin punktami 1-2-4-6a-6b-10-1. Ogrodzenie działki (...), należącej do A. i Ł. S., zostało przesunięte o pas o powierzchni 1 m², wyznaczony na szkicu z oględzin punktami 6a-6b-8-6a. Pozostały na działce (...) cztery przęsła starego ogrodzenia przed budynkiem gospodarczym P. P. (1), między tym budynkiem a jego bramą wjazdową. M. G. (1) i Ł. S. ich nie usnęli, gdyż zakupił je P. P. (1) i według nich jest to jego własność.

Powyższe okoliczności faktyczne ustalono w oparciu o zeznania świadków M. K. (1) (k.190-192), A. B. (k.192), H. B. (k.192-193), M. K. (2) (k.195-196), R. P. (k.196-197), M. G. (3) (k.198), W. S. (k.209-210), zeznania stron (k.53-54, 70-71, 210-212). Wszystkim tym dowodom Sąd dał wiarę w całości, gdyż w zakresie okoliczności istotnych dla sprawy były ze sobą całkowicie zbieżne, nie wykazywały żadnych sprzeczności. Sąd oparł się także na dowodzie z oględzin z udziałem biegłego geodety J. K. oraz sporządzonym przez tego biegłego szkicu (k.74-76, szkic k.83), gdyż przebiegu i wyników oględzin uwidocznionych na szkicu strony nie kwestionowały. Nie były również kwestionowane przez strony dowody w postaci odpisu postanowienia w sprawie 71/89 Sądu Rejonowego w Kielcach (k.8-10), mapy zasadniczej przedstawiającej nieruchomość powoda (k.12), umowy z dnia 10 listopada 1992 roku (k.13), zdjęć przedstawiających nieruchomości stron i sporny pas gruntu (k.15-22), protokołu przyjęcia granic nieruchomości z dnia 2 marca 2015 roku (k.30-36).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 344 § 1 k.c. przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba, że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego

rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem. Roszczenie wygasa, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od chwili naruszenia. (art. 344 § 2 k.c.)

Do przesłanek sądowej ochrony posiadania – jak wynika z powołanego artykułu – należą, zatem: 1) samowolne naruszenie posiadania oraz 2) dochodzenie roszczenia w ciągu roku od chwili naruszenia. Uprawnionym do wystąpienia z roszczeniem o ochronę posiadania jest posiadacz samoistny bądź też posiadacz zależny.

W niniejszej sprawie spełnione zostały wymienione powyżej przesłanki.

Jednocześnie podnieść należy, iż zgodnie z art. 478 k.p.c. w sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego.

Posiadanie jest stanem faktycznym, z którego wynikają określone następstwa prawne. Z tego też względu podlega ono specjalnej ochronie. Istota i skutki posiadania uregulowane zostały przepisami prawa cywilnego materialnego. Przepisy te normują również ochronę posiadania (art. 342-344, 346-347 i 352 k.c.). Zgodnie z art. 342 k.c., nie wolno samowolnie naruszać posiadania, chociażby posiadacz był w złej wierze. Samowolnym naruszeniem posiadania jest każde obiektywnie bezprawne, niezależne od dobrej lub złej woli naruszcyciela, wkroczenie w sferę faktycznego władztwa posiadacza. Naruszenie posiadania pozbawione jest cech samowoli, gdy istnieje podstawa usprawiedliwiająca to naruszenie. Okolicznościami wyłączającymi samowolę są w szczególności: a) zgoda posiadacza, b) współdziałanie odpowiedniego organu państwowego, c) upoważnienie wynikające z ustawy. Naruszenie posiadania najczęściej przejawia się w postaci fizycznego wtargnięcia w sferę władztwa posiadacza przez całkowite lub częściowe pozbawienie posiadania albo jego zakłócenie. Ochrona posiadania może być realizowana w dwojaki sposób: a) z zastosowaniem ochrony własnej, obejmującej obronę konieczną (art. 343 § 1 k.c.) i dozwoloną samopomoc (art. 343 § 2 k.c.), b) w drodze ochrony sądowej - za pomocą roszczeń posesoryjnych: o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie dalszych naruszeń (art. 344 § 1 k.c.). Ze środków ochrony własnej może korzystać każdy posiadacz, a więc zarówno posiadacz samoistny jak i posiadacz zależny.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że P. P. (1) jest posiadaczem i właścicielem nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym i gospodarczym oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...) położonej w K. przy ul. (...). Od strony północnej pomiędzy przedmiotową nieruchomością a drogą publiczną – ulicą (...), znajduje się nieruchomość oznaczona jako działki ewidencyjne nr (...), należąca do M. K. (1). Od strony wschodniej z nieruchomością M. K. (1) sąsiaduje działka numer (...) należąca do M. i H. G., zaś z nieruchomością P. P. (1) – działka numer (...) należąca do A. i Ł. S.. Część nieruchomości oznaczonej numerami działek (...), jak również część działki (...) stanowi pas gruntu, który P. P. (1) od najpóźniej 1995 roku do marca 2015 roku wykorzystywał nieprzerwanie jako nieformalną drogę dojazdową od drogi publicznej do swojej posesji i jest to dla niego jedyna droga dojazdowa. Biegnie między ogrodzeniami posesji M. K. (1) i małżonków G. oraz małżonków S..

W marcu 2015 roku pozwani przestawili swoje ogrodzenie w ten sposób, że trwale pozbawili powoda P. P. (1) możliwości posiadania pasa gruntu stanowiącego część działki numer (...), o powierzchni 30 m², wyznaczoną na szkicu z oględzin punktami 1-2-4-6a-6b-10-1 oraz część działki numer (...), o powierzchni 1 m², wyznaczoną na szkicu z oględzin punktami 6a-6b-8-6a.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była okoliczność, czy pozwani M. G. (1) i H. G. oraz A. S. i Ł. S. mieli prawo przesunąć bez zgody P. P. (1) istniejące ogrodzenie, czy też wykonując te prace dokonali bezprawnego naruszenia posiadania powoda.

Jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych zakres posiadania przez strony nieruchomości oznaczonych jako działki (...) oraz jako działki nr (...) do marca 2015 roku odbiegał przebiegu granic ewidencyjnych tych działek ustalonych w wyniku pomiarów z 2015 roku. Powód P. P. (1) posiadał jako drogę dojazdową do swojej posesji część działek numer (...), położoną poza ogrodzeniem M. K. (1) oraz przylegający do nich pas gruntu działki numer (...),

o powierzchni 30 m², wyznaczony na szkicu z oględzin punktami 1-2-4-6a-6b-10-1 oraz część działki numer (...), o powierzchni 1 m², wyznaczony na szkicu z oględzin punktami 6a-6b-8-6a.

Posiadanie jest kategorią ściśle związaną z władztwem faktycznym nad rzeczą. Władztwo to (corpus) stanowi związek posiadacza z rzeczą. Związek ten musi być faktyczny, czyli zapewniać posiadaczowi możliwość wpływu na rzecz przy użyciu bezpośrednich środków fizycznych. Wystarczy sama możliwość sprawowania faktycznej władzy nad rzeczą. Trudno bowiem wymagać, by posiadacz w każdej chwili zachowywał fizyczny kontakt z rzeczą. (zob. A. Unicki, glosa do wyroku SN z 03.06.1966r., II CRN 270/66, OSN 1967, nr 9 poz. 160). Posiadanie jest stanem faktycznym przejawiającym się we władztwie nad rzeczą (corpus), jednak takim władztwie, które jest wyrazem woli posiadania (animus). Element woli jest dodatkowym czynnikiem, który charakteryzuje posiadanie, za czym przemawia fakt, iż wyodrębnia się posiadanie od dzierżenia oraz że istnieje możliwość nabycia posiadania w drodze traditio brevi manu (art. 351 k.c.) lub constitutio possessorium (art. 349 k.c.), gdzie czynnik woli pełni decydującą rolę w akcie nabycia posiadania.

P. P. (1) nie tylko wykonywał faktyczne władztwo spornym pasem gruntu, lecz nadto towarzyszyła temu władaniu wola korzystania z tego gruntu tak jakby miał do tego prawo. To władanie nie było skrupowane, ograniczone wolą innych osób czy względami grzeczności. Miał możliwość wykonywać je w każdym czasie w sposób niezakłócony i tak też czynił, podobnie jak jego domownicy, goście czy inne osoby bywające na nieruchomości powoda.

Zgodnie z treścią art. 342 k.p.c. nie wolno naruszać samowolnie posiadania, chociażby posiadacz był w złej wierze. Przepis ten zawiera generalny, bezwzględny zakaz samowolnego naruszania cudzego posiadania, chociażby posiadacz był w złej wierze. W razie naruszenia tego zakazu następuje uruchomienie właściwych środków ochrony (zob. art. 343-344 k.c.). Ustawodawca jednoznacznie zapewnia ochronę każdego posiadania; w dobrej i złej wierze, popartego tytułem prawnym i bez tytułu prawnego, nabytego niewadliwie i w sposób wadliwy. Kieruje się zasadą, że każde posiadanie stanowi wartość godną ochrony, równocześnie zaś dąży do wyeliminowania groźnej dla porządku prawnego samowoli. Sformułowany w powyższym przepisie zakaz ma również pod względem podmiotowym charakter generalny. Obowiązuje zatem każdego, zarówno osoby trzecie, jak i osoby uprawnione. Zatem ani właściciel, ani inne osoby uprawnione do posiadania rzeczy (z tytułu stosunku prawnorzecowego lub obligacyjnego) nie mogą samowolnie naruszać (odbierać) cudzego posiadania wykonywanego bez tytułu prawnego. Zakaz samowolnego naruszania posiadania obowiązuje także w stosunku pomiędzy współposiadaczami oraz w stosunku pomiędzy posiadaczem samoistnym i zależnym.

Istotna dla sprawy pozostaje zatem okoliczność, iż sporny pas gruntu P. P. (1) do marca 2015 roku wykorzystywał jako nieformalną drogę dojazdową od drogi publicznej do stanowiącej jego własność nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...). Nie ma znaczenia dla sprawy czy powód P. P. (1) ma jakikolwiek tytuł prawny wynikający ze stosunku prawnorzecowego (tj. prawo własności lub ograniczone prawo rzeczowe) albo stosunku obligacyjnego (tj. przykładowo dzierżawa, użyczenie) do takiego korzystania ze spornego pasa gruntu. Nie ma również znaczenia czy takowy tytuł prawny mają pozwani. Istotne dla sprawy jest natomiast, że pozwani H. G. i M. G. (1) oraz A. S. i Ł. S. w okresie od marca 2015 roku przestawili ogrodzenie swoich posesji w ten sposób, że trwale pozbawili P. P. (1) możliwości posiadania spornego pasa gruntu. Został on fizycznie przyłączony, przygrodzony przez pozwanych do ich posesji, tj. działek (...).

Bezprzedmiotowe były podnoszone w odpowiedzi na pozew kwestie dotyczące przebiegu granic ewidencyjnych między nieruchomościami pozwanych i działkami (...), należącymi do M. K. (1). Zakres kognicji Sądu rozpoznającego powództwo w sprawie o ochronę naruszonego posiadania jest bowiem bardzo wąski. Zgodnie z art. 478 k.p.c. w sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary pozwanego. Przepis art. 478 k.p.c. ogranicza zakres rozpoznania sprawy przez sąd wyłącznie do ustalenia ostatniego stanu posiadania i faktu jego naruszenia. Niedopuszczalność badania prawa pozwanego (np. prawa własności do rzeczy) doznaje jedynie ograniczenia wynikającego z art. 344 § 1 zdanie drugie k.c., zezwalającego na wzięcie przez sąd pod uwagę w postępowaniu posesoryjnym prawomocnego orzeczenia sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego, stwierdzającego zgodność z prawem

stanu posiadania powstałego na skutek naruszenia (przyjmuje się, że sąd może brać pod uwagę tylko orzeczenia wydane po dokonaniu naruszenia posiadania). Zasadą nie doznającą wyjątków jest drugi zakaz: badania dobrej wiary pozwanego.

Bezsporne jest w niniejszej sprawie, że nie zostało wydane żadne prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego, stwierdzające zgodność z prawem stanu posiadania powstałego na skutek naruszenia przez pozwanych posiadania powoda.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że spełnione zostały przesłanki sądowej ochrony posiadania, wobec czego Sąd uznając powództwo za zasadne na podstawie art. 344 § 1 k.c. nakazał pozwanym, by przywrócili powodowi posiadanie spornego pasa gruntu. Powództwo zostało oddalone w zakresie żądania ustawienia ogrodzenia w poprzednim miejscu, gdyż ochrona posesoryjna nie daje podstaw do żądania, aby naruszający przywrócił poprzedni stan rzeczy. Można tego żądać jedynie wówczas, gdy zmiany są odwracalne i gdy jest to niezbędne dla samego przywrócenia władztwa nad rzeczą lub do zagwarantowania posiadaczowi dalszego wykonywania tego władztwa. W przedmiotowej sprawie dla przywrócenia powodowi posiadania spornego pasa gruntu niezbędne jest usunięcie ogrodzenia pozwanych z miejsca, w którym aktualnie jest ono posadowione, natomiast nie jest niezbędne, by stanęło ono ponownie w poprzednim miejscu. Może być bowiem ustawione w zupełnie innym miejscu poza spornym pasem gruntu, którego dotyczy przywrócenie posiadania. Sąd nie uznał także za zasadne żądania nakazania pozwanym zaprzestania naruszeń. Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń powód został wyzuty z posiadania spornego pasa gruntu, opisanego w punkcie I sentencji wyroku, zatem ochrona jego posiadania realizuje się przez nakazanie przywrócenia posiadania. Zakaz dokonywania naruszeń można orzec wówczas, gdy posiadanie zostaje zakłócone, ale posiadacz nie został go pozbawiony.

Nie było trafne powoływanie się przez pozwanych na art. 5 k.c. Przepis ten stanowi, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Powód P. P. (1) posiadał część nieruchomości pozwanych w postaci drogi dojazdowej w sposób niezakłócony od wielu lat, zostało to zakwestionowane dopiero po roku 2012. Jego postępowanie polegające na korzystaniu z przejazdu nie zmierzało do wyzucia pozwanych z własności gruntu, podobnie jak i jego żądanie ochrony posiadania ku temu nie zmierza. Niewątpliwie naruszenie przez pozwanych posiadania doprowadziło do zwężenia (na szerokość poniżej 3 m) dojazdu do nieruchomości powoda. Nie ma nic sprzecznego z jakimikolwiek zasadami współzycia społecznego w tym, że powód pragnie odzyskać utracone posiadanie, by mieć zapewniony dojazd do swojej nieruchomości taki jak dawniej. Zachowania pozwanych polegającego na samowolnym przesunięciu ogrodzenia nie może usprawiedliwiać w świetle art. 342 k.c. przewidującego zakaz samowolnego naruszania posiadania. Wiedząc o tym, że powód faktycznie włada nieruchomością, która stanowi ich własność, nie zdecydowali się na podjęcie kroków prawem przewidzianych dla ochrony własności, lecz na sprzeczne z prawem naruszenie posiadania. Muszą się zatem liczyć z konsekwencjami takiej decyzji.

W oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005r. , Nr 167, poz. 1398 z póź. zm.) nakazano ściągnąć od pozwanych M. G. (1), H. G., A. S., Ł. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kielcach kwotę po 48,75 zł od każdego z nich tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych wyłożonych tymczasowo w niniejszej sprawie przez Skarb Państwa z tytułu przyznanego biegłemu geodecie J. K. wynagrodzenia za udział w oględzinach oraz opracowanie szkicu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, w tym wynagrodzenie pełnomocnika fachowego strony. Koszty procesu, które poniósł powód wynoszą łącznie 373 zł i obejmują:

- 200 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu,

- 156 zł tytułem wynagrodzenia adwokata będącego pełnomocnikiem powoda (co stanowi stawkę minimalną zgodnie z § 7 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności

adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu -Dz. U. z 2002r, Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.),

- 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Taką też kwotę zasądzono tytułem kosztów procesu łącznie od pozwanych M. G. (1), H. G., A. S., Ł. S. tj. po 93,25 zł od każdego z nich na rzecz powoda P. P. (1), który wygrał niniejszą sprawę niemal w całości.